

ÖZET DEĞERLENDİRME – 2015/2016

		Eylül			Ocak-Eylül		
		2015	2016	(%)	2015	2016	(%)
Üretim	Toplam	116.534	118.341	2	973.831	1.033.225	6
	Otomobil	66.572	78.439	18	566.224	641.131	13
Pazar	Toplam	66.622	69.061	4	693.199	652.832	-6
	Otomobil	47.088	51.340	9	500.905	489.365	-2
İhracat	Toplam	90.091	91.629	2	707.016	797.130	13
	Otomobil	51.704	61.757	19	428.674	501.954	17

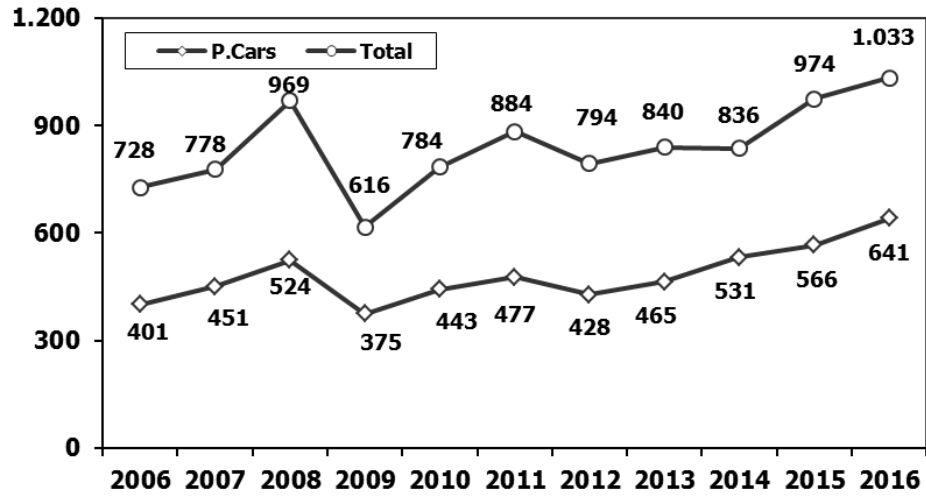
2016 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam üretim **yüzde 6**, otomobil üretimi ise **yüzde 13** oranında arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 33 bin adet, otomobil üretimi ise 641 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam pazar, **yüzde 6** oranında azalarak 653 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı **yüzde 2** oranında azaldı ve 489 bin adet olarak gerçekleşti.

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 13** oranında artarken otomobil ihracatı ise **yüzde 17** oranında artış gösterdi. Bu dönemde, toplam ihracat 797 bin adet, otomobil ihracatı ise 502 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

OTOMOTİV SANAYİİ 2016 YILI EYLÜL AYI SONUÇLARI**ÜRETİM**

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 6** artış ile toplam 1 milyon 33 bin adet taşıt aracı üretildi, otomobil üretimi ise **yüzde 13** artarak 641 bin adet düzeyinde gerçekleşti.
- **Toplam üretim 2006-2016 yılları arası Ocak-Eylül dönemi verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

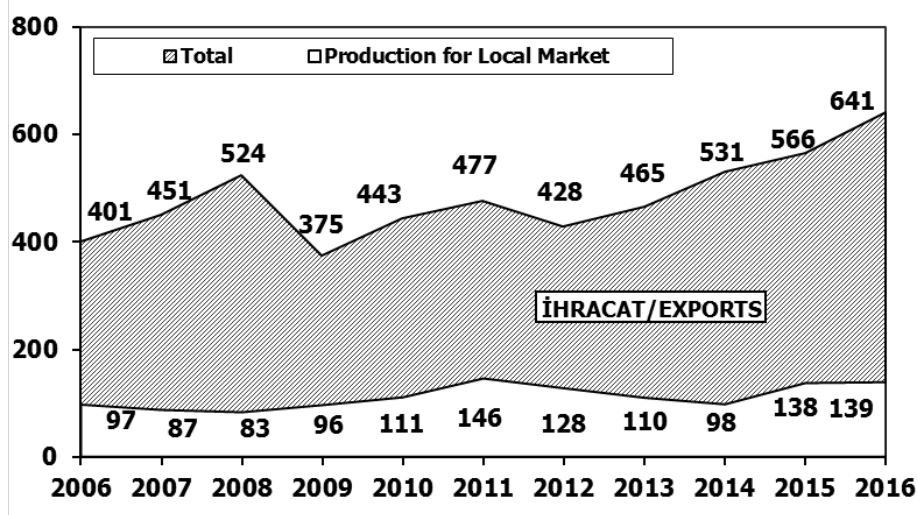
2006-2016 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

- Bu dönemde, traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 72 bin adet olarak gerçekleşti.
- 2015 yılı aynı dönemine göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2016 yılı ilk dokuz ayında:

- B. Kamyonda yüzde 50
- Midibüste yüzde 47
- K. Kamyonda yüzde 42
- Minibüste yüzde 27 oranında azalırken;
- Kamyonette yüzde 3
- Otobüste yüzde 2 oranında arttı.

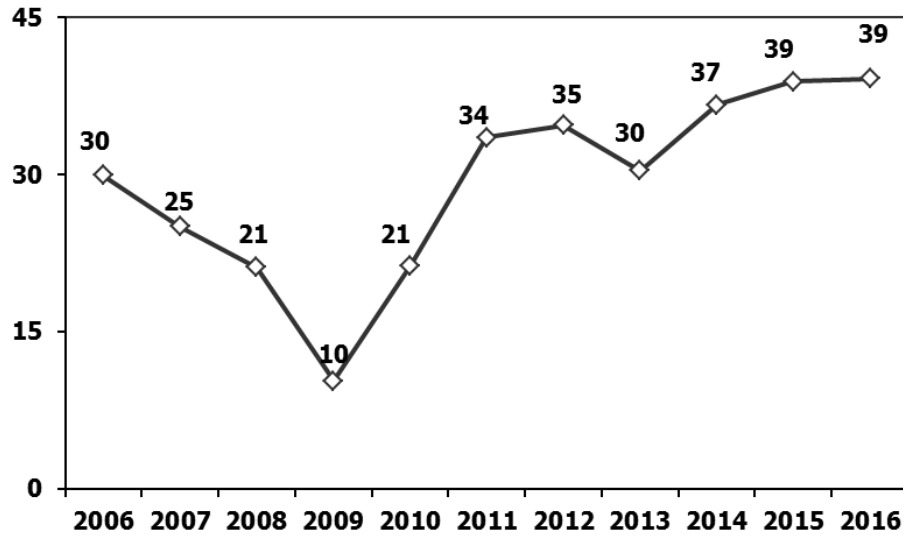
- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde otomobil üretimi, 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 13** oranında artarak 641 bin adet düzeyinde gerçekleşti.
- **Otomobil üretimi 2006-2016 yılları arası Ocak-Eylül dönemi verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

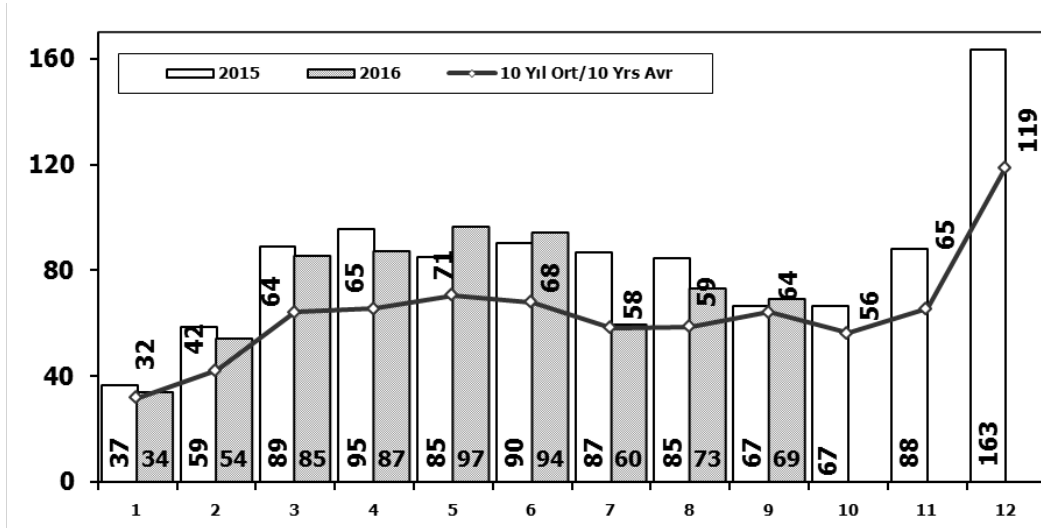
2006-2016 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

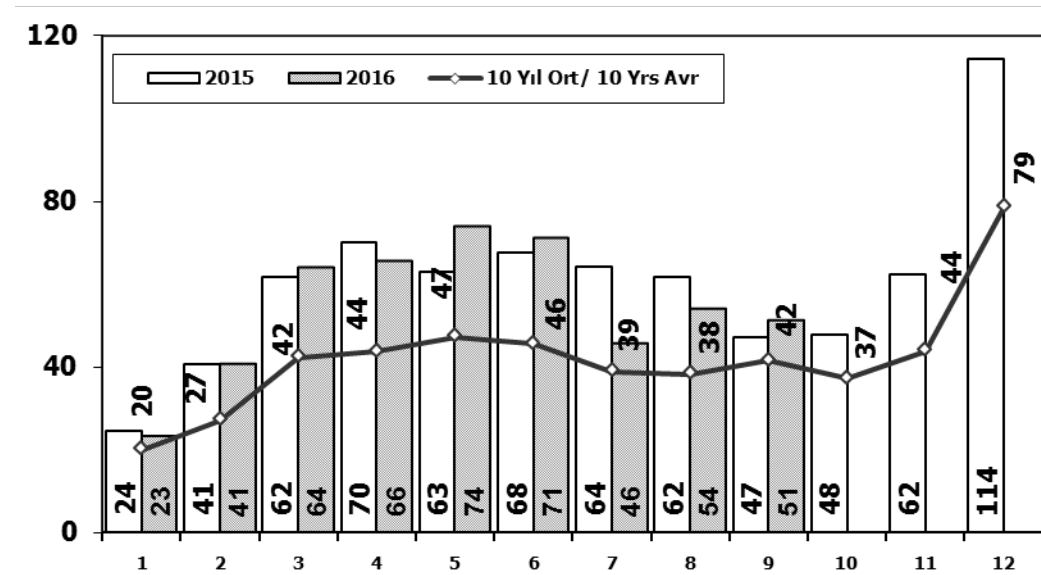
- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde traktör üretimi **yüzde 1** oranında artarak 39 bin 144 adet oldu.
- **Traktör üretimi 2006-2016 yılları arası Ocak-Eylül dönemi verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

2006-2016 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

PAZAR**10 Yıllık Ortalama ve 2016/2015 Toplam Satışlar (x1000)**

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam satışlar 653 bin adet seviyesinde gerçekleşti ve 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 6** oranında azaldı.

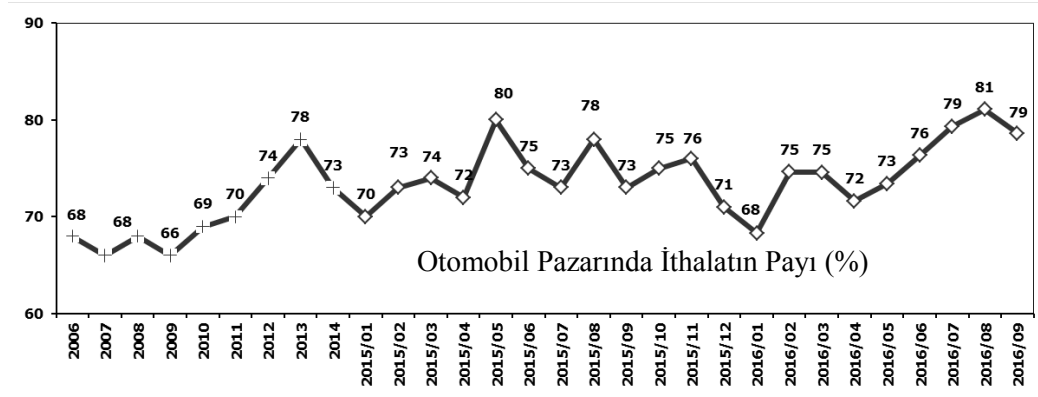
10 Yıllık Ortalama ve 2016/2015 Otomobil Satışları (x1000)

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde otomobil satışları, 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 2** oranında azaldı ve 489 bin adet oldu.

- 2006–2016 yılları Ocak-Eylül dönemine ait **otomobil satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2016 yılı ilk dokuz ayında yüzde 76 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Yerli/Local	84.372	73.551	79.661	94.733	96.921	128.497	103.676	99.279	94.199	127.382	118.694
İthal/Imports	190.782	149.957	163.469	186.299	215.482	283.606	275.941	353.075	272.569	373.523	370.671
Toplam/Total	275.154	223.508	243.130	281.032	312.403	412.103	379.617	452.354	366.768	500.905	489.365
İthalat/Imports (%)	69	67	67	66	69	69	73	78	74	75	76

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam otomobil satışları **yüzde 2**, ithal otomobil satışları **yüzde 1**, yerli otomobil satışları ise **yüzde 7** oranında azaldı.
- Otomobil pazarında ithalatın pazar payı 2016 yılı Eylül ayında yüzde 79 düzeyinde gerçekleşti.

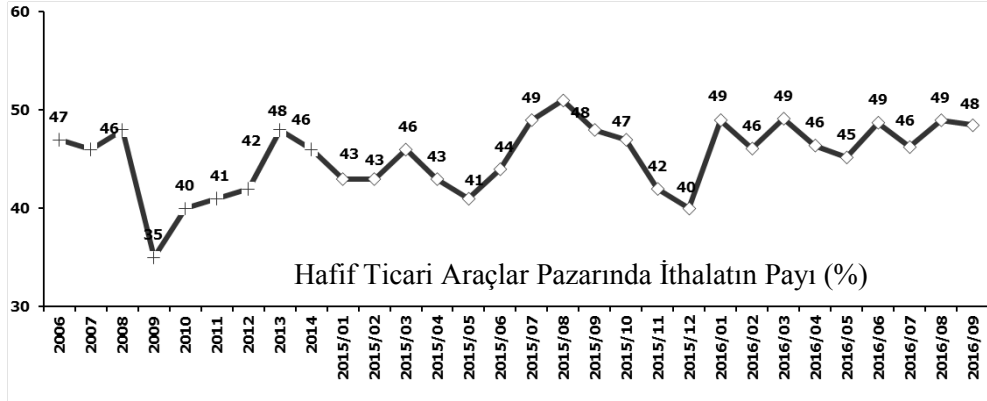

- 2006–2016 yılları Ocak-Eylül dönemine ait **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2016 yılı ilk dokuz ayında yüzde 48 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Yerli/Local	91.308	83.117	76.899	89.827	91.718	107.351	86.210	69.299	54.166	88.531	77.166
İthal/Imports	86.194	71.173	72.779	48.349	61.057	83.997	64.886	64.692	52.564	73.552	69.968
Toplam/Total	177.502	154.290	149.678	138.176	152.775	191.348	151.096	133.991	106.730	162.083	147.134
İthalat/Imports (%)	49	46	49	35	40	44	43	48	49	45	48

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 9**, ithal hafif ticari araç satışları **yüzde 5**, yerli hafif ticari araç satışları ise **yüzde 13** oranında azaldı.

- Öte yandan 2016 yılı Eylül ayında ithal hafif ticari araçların pazar payı yüzde 48 düzeyinde gerçekleşti.

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde; geçen yılın aynı dönemine göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 46** oranında azalarak 16 bin 333 adet, **kamyon pazarı yüzde 47** oranında azalarak 14 bin 27 adet, **midibüs pazarı yüzde 44** oranında azalarak bin 312 adet ve **otobüs pazarı yüzde 25** oranında azalarak 994 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2016 yılında toplam pazar **yüzde 25** ve otomobil pazarı **yüzde 42** oranlarında artarken hafif ticari araç pazarı **yüzde 3**, ağır ticari araç pazarı **yüzde 39** oranında düşüş gösterdi.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2016 (x1000)	Değişim %
Toplam	523,2	652,8	24,8
Otomobil	344,7	489,4	42,0
HTA	151,8	147,1	-3,1
ATA	26,7	16,3	-38,8

İHRACAT

- 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde 502 bin adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 77'sini oluşturan 797 bin adet taşıt ihraç edildi. 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 13** oranında arttı.
- Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yıla göre **yüzde 17** oranında artarken, ticari araç ihracatı **yüzde 6** oranında arttı. Traktör ihracatı ise 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 7** oranında azalarak 10 bin 176 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR/SECTOR	2014	2015	2015	2016	2016/2015 (%)
			9 Ay-9 Mo		
OTOMOBİL/ P.Cars	581.993	604.683	428.674	501.954	17
TİCARİ ARAÇLAR / CV	303.187	387.652	278.342	295.176	6
* Kamyonet/Pick-Up	269.995	341.834	239.388	262.578	10
* Minibüs/Minibus	26.458	38.255	33.727	22.827	-32
* Kamyon/Truck	1.281	1.408	895	4.258	376
* Midibüs/Midibus	824	447	293	704	140
* Otobüs/Bus	4.629	5.708	4.039	4.809	19
TAŞIT ARAÇLARI /MV TOTAL	885.180	992.335	707.016	797.130	13
TRAKTÖR/F.TRACTOR	17.014	14.932	10.983	10.176	-7
TOTAL	902.194	1.007.267	717.999	807.306	12

Kaynak: OSD

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam ihracat, 2015 yılı aynı dönemine göre **yüzde 10** oranında arttı ve 17,356 milyar \$ oldu. Euro bazında ise **yüzde 10** artarak 15,543 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, ana sanayi ihracatı **yüzde 15**, yan sanayi ihracatı **yüzde 5** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2012	2013	2014	2015	2015	2016	2016/2015 (%)
					Ocak-Eylül / January-September		
Toplam Yan Sanayi/Total Component Industry	8.215.636.677	9.065.017.539	9.504.013.791	8.643.538.318	6.416.092.598	6.707.706.362	5%
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.199.566.307.01	1.130.005.891.78	1.126.709.610.14	961.494.045	734.223.159	738.936.268	1%
Emniyet Camı / Safety Glasses	120.615.917.59	135.230.309.67	143.208.298.99	124.569.031	91.926.358	89.993.180	-2%
Motor (Engine)	272.085.582.31	319.294.885.46	171.893.752.32	221.897.271	145.799.991	268.048.298	84%
Akümülatör / Batteries	249.831.846.25	306.451.449.47	289.101.198.21	220.618.374	153.761.518	146.804.999	-5%
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	6.373.537.023.45	7.174.035.002.35	7.773.100.931.83	7.114.959.599	5.290.381.572	5.463.923.616	3%
Toplam Ana Sanayi/Total Vehicle Industry	11.100.115.134	12.491.591.365	13.259.499.977	12.975.346.180	9.295.327.431	10.648.615.102	15%
Otobüs / Bus	855.424.303.62	937.790.962.87	985.983.007.01	1.024.134.143	723.315.804	882.245.379	22%
Midibüs-Minibüs / Minibus- Minibus	161.806.275.12	147.769.644.17	97.685.509.12	130.195.838	97.573.477	160.961.358	65%
Otomobil (P. Cars)	6.068.045.119.19	6.855.475.589.83	7.258.361.005.24	6.881.972.133	5.040.886.728	5.473.161.930	9%
Kamyon-Kamyonet/HCV-LCV	3.433.310.998.81	3.918.798.755.31	4.201.760.813.55	4.263.767.944	2.961.642.021	3.426.837.987	16%
Römork ve Yan Römork/Trailer-Semi Trailer	195.093.508.21	218.385.731.69	252.354.014.20	252.432.565	170.925.917	210.828.838	23%
Çekici/Truck-Tractor	71.336.634.88	77.907.406.95	38.396.524.81	48.108.959	35.159.687	251.610.656	616%
Tarım Traktörü/Farm Tractor	315.098.293.75	335.463.274.61	424.959.103.39	374.734.597	265.823.797	242.968.953	-9%
Toplam/Total	19.315.751.810	21.556.608.904	22.763.513.769	21.618.884.498	15.711.420.029	17.356.321.463	10%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2016 yılı Ocak-Eylül dönemi itibariyle yüzde 16,5 pay ile ihracat sıralamasında ilk sıradaki yerini korudu.

SEKTÖRLER	EYLÜL				OCAK-EYLÜL			
	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16)	2015	2016	Değişim ('16/'15)	Pay(16)
Otomotiv Endüstrisi	1.872.659	1.941.983	3,7%	18,6%	15.363.603	17.081.134	11,2%	16,5%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.386.678	1.326.285	-4,4%	12,7%	12.573.449	12.902.101	2,6%	12,4%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.088.971	1.097.642	0,8%	10,5%	11.535.496	10.273.230	-10,9%	9,9%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	854.053	810.406	-5,1%	7,8%	7.570.910	7.244.430	-4,3%	7,0%
Çelik	759.078	717.978	-5,4%	6,9%	7.690.931	6.659.043	-13,4%	6,4%
Tekstil ve Hammaddeleri	648.366	657.563	1,4%	6,3%	5.907.538	5.841.272	-1,1%	5,6%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	438.174	479.225	9,4%	4,6%	4.389.960	4.581.418	4,4%	4,4%
Demir ve Demir Dışı Metaller	481.265	484.854	0,7%	4,6%	4.650.341	4.432.336	-4,7%	4,3%
Makine ve Aksamları	438.245	404.636	-7,7%	3,9%	4.077.612	3.914.755	-4,0%	3,8%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	312.463	319.319	2,2%	3,1%	3.019.005	3.030.811	0,4%	2,9%
TOPLAM	10.534.697	10.451.720	-0,8%	100,0%	107.166.025	103.772.098	-3,2%	100,0%

Kaynak: TİM